ڕەهەندی سکیۆلاری دوعا ... کارا فاتیح

پاڕانەوە و دوعای جۆراوجۆر لە کاتی جیاجیا و بۆ فرە مەبەست، لە ڕەهەندی و خورافی و ئایینەوە، بە هۆی بێهێزییان لە نەستی کۆدا لە پاڵ ئەم دوو ڕەهەندە دێرینە ڕەهەندێکی کەلتووریشیان وەرگرتووە و بوونەتە بەکارهێنانێکی گشتی بۆ حاڵەت و بۆنەی دیاریکراو و تایبەت و هەمەجۆر و بەشێکی گەورە لە کەلتووری زارەکی و قسەکردن پێک دەهێنن. پاڕانەوە و دوعاکردن لە پانتاییەکی بەرفراوان بە کار دەهێنرێن و بۆ زۆربەی خەون و هیوا و خۆزگە و چاوەڕێکردن و پێشبینیکردن بۆ ئایندە و... هتد، ئەوکانی مرۆڤ پەنا بۆ دوعاکردن و پاڕانەوە براوە و ئێستایش وەک دیاردە و ڕاهاتن لە سەر زاری زۆرینەی زۆر (گەر نەڵێین هەموو) مرۆڤێکە.

پاڕانەوە و دوعاکردن لە پاڵ دیوە ئایینییەکەدا، لە ڕووی دەروونییەوە دەکرێت وەک هەوڵی مرۆڤ بۆ نەرمکردنەوەی زبرییەکانی ڕێگەی ژیانی بێت و هەست بکات بە ژێر تیشکێکی میهرەباندا ڕێ دەکات و ئەوەی دەیبینێ و دێتە ڕێی مانادار و بەهادارتر بێت، بەم هەیانەیشەوە مرۆڤ ئەزموونی ئیرادەی خۆی بەهێز بکات، بەڵام کە پاڕانەوە و دوعاکردن دەکرێنە عادەت، وەک نەریت و موجامەلە و پڕکردنەوەی ناکاراییی زمان لە تەعبیر لە فیکر و بیرکردنەوە بە کار دەهێنرێن، ئیتر دوعا و پاڕانەوە ئەو ڕەهەندە لە دەست دەدەن کە لە پشت دەروونێکی پتەوەوە دەوەستن و ئیرادەی مرۆڤ بە هێز دەکەن، بۆیە پاڕانەوە دوعاکان دەبن بە:

١- گەڕێنی کار بە نیەت، ڕاستە دەکرێت هەموو کارێک سەرەتا نیەت بێت، سەرەتا بیرێک، مرۆڤ بە ئەنجامدانی کارێك دەجووڵێنێت، بەڵام نیەتی بێ کردار، بوونی ئومێدێک بێ جووڵە و هەوڵ، خەونێک بێ گۆشت و سەرکێشی بریتییە لە نیەتێکی پاسیف و خەونێکی مردوو و ئومێدێکی بێ گیان، هەمووی ئەمانیش لەو دوعا و پاڕانەوانەدا بە تەواوی بەرجەستەن کە وەک عادەت بە سەر زاراوەن: خوایە، ئەم زوڵمە قەبووڵ نەکەیت. خوایە زاڵمان لە ناو بەریت. خوایە بە خاتری ناوە جوانەکانی خۆت ئەم دز و مافیایانەمان لە کۆڵ بکەیتەوە... هتد.

٢- دوعا و پاڕانەوەکان وەک جۆرێک ڕێز بە کار دێن، بەڵام ڕێزێکی حەقیقی نا لە مرۆڤ، بەڵکوو تەنها نمایشێکی پێویست یان ناچاری

یان ئامانجدار بۆ خۆناساندن وەک کەسێکی مر□قد□ست و ئیجابی و چاکەخواز. ڕێزی ڕاستەقینە ڕێزە لە مر□ق□کی خاوەن بەها و مافی گەردوونی، ڕێزگرتن لە مر□ق دانانە بە مافی هەنووکەیی مر□ق و و□لاتانی هەر بەربەستێک لە بەردەم ئازادی و ژیانی. لەحزەیەکی ئێستایییە و کار و جووڵەی ڕووبەڕوو و دەمودەست پێشکەش دەکات، بەڵام ڕێزی ناو دوعا و پ□ا□ن□وەکان ڕەوانەکردنی کۆمەڵێک وشەی بێ کردارن بۆ داهاتوو، قسەن و نابنە چالاکی، ڕێزن بەڵام ڕێزێکی پاسیڤ کە هیچ ئەکتێک لە خۆ ناگرن و تەنها بە نمایشی د□م□ن□وە: لە خودا داواکارم تەمەندرێژ و سەرکەوتوو بیت. خودا ڕەحمەت پێ بکات و شیفای دەردت بنێرێت... هتد.

□- پ□ا□ن□وە و دوعا بە زمانێکی دینی تەنها داوا دەکات، داواکاریش سیفەتێکی ناچالاکی هەیە، ئەوەی داوا دەکات، تەنها دەخوازێت و د□پ□□ت□وە بەڵام کاریان بۆ ناکات یان زەحمەتە هەوڵیان بۆ بدات، بۆیە داواکاران ل□□ر□دا بکەر نین، پاسیڤ و لەکارداماڵراون، داواکاریی بێ هەوڵ دەبنە جۆرێک لە دروشم، دروشمیش پەیامێکی بێ قورسایی و ناوەرۆکە، یان ناوەرۆکێکی پوچی هەیە، چونکە دروشم هەمیشە پەیام لە ئاستی زارەکی و قسەدا دەهێڵێتەوە و نایگۆڕێت بۆ کردار: خودایە ستەملێکراوان بە سەر ستەمکاراندا سەر بخەیت. خودا لەگەڵ هەژارانە... هتد.

□- پ□ا□ن□وە و دوعاکردن، هەمیشە یان بەزۆری زمانێکی دینیی هەیە، هەمیشە بە شێوەیەکی میکانیکی زمان و بیرکردنەوەی مر□ق د□خاتەوە باوەشی دیدی میتافیزیکی و ئایینی و خەون و ئامانج و کارەسات و ئایند□ی مر□ق د□خاتە ناو دەستێکی دوور و نەبینراو، ئەمەیش وەک عەڵقەیەکی بەهێزی ئەو پرەنسیپە تۆتالیتاریییە کار دەکات کە خەونی تاک لە ناو کۆبیرکردنەوە و گشتخوازیدا دەتوینێتەوە و دەسەڵاتی گۆڕانکاری کوێر یان لاواز دەکات.

□- لە هەموو ئەم خاڵانە گرینگتر پ□ا□ن□وە و دوعاکردن، مر□ق ل□ س□□ر ئ□و□ □اد□ه□ن□□ت کە ڕووداوە سیاسی و مێژووییەکان وەک ڕووداوگەلی سروشتی ببینێت، وەک ئەوەی هێزی بانسروشتی لە پشت ئەو ڕووداوانەوە بن و خوڵقاندبنی، ئەمەیش خۆبەخۆ لە خزمەت بکەرانی ڕاستەقینەی ئەو ڕووداوانەن و هاوکات دەستی مر□ق کورت و بێهێز دەکات لە ئاست بەرگرتن بەو ڕووداوانە و گۆڕینی ئاراستەکانیان و کۆتایهێنان بە کارەسات و سزادانی بکەر و تاوانباران.

پرسیارەکە ئەوەیە: ئایا ناکرێت پ□ا□ن□وە و دوعا ڕەهەندێکی سکیۆلار

و دونیاییش وەربگرن؟ وەڵام بەم پرسیارە هەر (بەڵێ)یە، چونکە پاڕانەوە و دوعاکردن مادام بەشێکی پتەو بن لە کەلتووری زارەکی و بەپتەوی لە نەستدا جێگیر بووون و بەهێزەوە و زووزوو لە ئاخاوتن و ڕووبەڕووبوونەوەکاندا بێنە سەر زار، بۆیە پێویستە ئەم نەریتە زارەکییە ڕەهەندێکی سکیۆلاری تێدا بەهێز بکرێت، ئەویش بە ئاراستەی پێچەوانەی ئەو خاڵە نێگەتیڤییانەی ئاماژەیان بۆ کرا، پاڕانەوە و دوعاکردن بکڕێنە پاڵنەر بۆ بەهێزکردنی ئەزموونی ئیرادە، بکرێنە خۆراکی ئەو عەشقە دونیایییەی دەیەوێت مانا بە جیهان بدات و لە ڕەنگڕێژکردنی چارەنووس ڕۆڵی ه□ بێت.